

[Foged.]

Jeg finder derfor, at man, selvom lovforslaget bliver vedtaget, bør vise nogen forsigtighed indenfor indkøbsforeningerne med hensyn til køb af traktorer og salg af traktorer til de enkelte medlemmer, når ejendommen ikke har en ret betragtelig størrelse. Det kunne jo hænde, at de rentabilitetsberegninger, der gennemføres nu, og som ikke vil være afsluttet, før der er gået et eller to år, vil vise, at det ikke altid er lige fornuftigt at indkøbe traktorer til en række ejendomme. I relation til dette vil jeg sige, at det vil heller ikke være fornuftigt at udnytte loven altfor kraftigt netop i den første tid. Det ærede medlem hr. Carl Petersen syntes, at renten skulle fastholdes på de 3½ pct. Man kunne i denne forbindelse måske gøre opmærksom på, at vi netop har afsluttet en forhandling om tilskudsordninger, og det var måske lige så rimeligt for befolkningen som helhed, at man spadserede op til en mere normal rente, så der var mindst muligt tilskud i lånene. Dermed er ikke sagt, at man ikke skal vedtage lovforslaget. Jeg tror, loven virker særdeles godt, men en for lav rente med tilskud tror jeg ikke befolkningen som helhed synes er den rigtige måde at finansiere erhvervslivet på.

Jeg skal med disse ord anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling. Vi kan eventuelt se på det i et udvalg.

Clausen (Olufskjær): Jeg skal til det foreliggende forslag om ændring af loven om indkøbsforeninger for mindre jordbrugere blot sige, at efter min mening skal man være noget forsigtig med at animere til at forøge landbrugets gæld, thi såvidt man kan bedømme, står vi overfor en nedgangsperiode, hvor den enkelte landmand kan få vanskeligheder nok med at klare sine forpligtelser. Derfor tror jeg som sagt, man skal være en lille smule forsigtig. Men da der formentlig foreligger vægtige grunde for den højtærede landbrugsminister til at fremsætte dette lovforslag og vi vel sagtens kan få nærmere oplysninger i udvalget, skal jeg på mit partis vegne anbefale forslaget til velvillig behandling i det høje folketing.

Aage Fogh: Jeg vil først anbefale det foreliggende lovforslag til en velvillig behandling, og dernæst vil jeg gøre den almindelige bemærkning, at vi fra indkøbsforeningernes side egentlig havde troet, at det resultat,

der var opnået ved foreningernes virksomhed gennem nu snart 25 år, var af en sådan karakter, at man ikke nødvendigvis skulle have haft så meget indseende med virksomheden herfra, som tilfældet er.

Vi har fra indkøbsforeningernes side et stærkt ønske om, at alle tekniske indkøb til landbruget og alle tekniske indkøb til landhusholdningerne må falde ind under loven. Vi har ikke kunnet forstå, at det er nødvendigt for ministeriet, for ministeriets embedsmænd og for ministeren, at sidde og spekulere på disse småting, når det dog er en kendsgerning, at foreningernes reservefond i dag udgør 12½ pct. af udlånene, og når det dog er en kendsgerning, at vi er nået dertil, at ministeriet i forslaget nu giver udtryk for, at man anser en reserve på 10 pct. for at være rimelig. Foreningerne er altså i så henseende nu nået ud over den grænse, som ministeren ønsker, og så havde jeg dog ventet, at ministeriet efterhånden var blevet villigt til at give os de arbejdsmuligheder, som vi selv indenfor foreningerne anser for rimelige.

Der er fra visse sider blevet talt om det store tilskud fra statens side, og jeg skal selvfølgelig ikke nægte, at der er noget tilskud i det, men jeg tror praktisk talt, den lavere rente ligger i reservefonden i dag; hvis vi regner ud, hvilken procent af udlånene der i dag står i reserverne, tror jeg, man vil finde ud af, at den væsentligste part af den lempelse, der er tale om, er anbragt her, og den er anbragt rigtigt. Efter mit kendskab til foreningernes virksomhed er der ingen tvivl om, at de oplysninger, det ærede medlem hr. Carl Petersen gav om betydningen heraf, er rigtige. Der er for mig heller ingen tvivl om, at af samtlige støtteforanstaltninger, der er gennemført, er loven om indkøbsforeninger for mindre jordbrugere en af de væsentligste, og jeg tror, det vil være rigtigst at bygge videre på den.

Både det ærede medlem hr. Carl Petersen og det ærede medlem hr. Foged har advaret mod lån. Man må imidlertid huske på, at en driftskapital skal jo findes, og hvis den ikke kan findes på rimelige vilkår, så bliver det veksler og lignende. Det er min erfaring fra den tid for 25 år siden, da disse foreninger dannedes, at da var driftskapitalen veksler og lignende, som det mindre jordbrugsfolk havde til langt, langt højere rente, og som ikke stillede dem nær så gunstigt ved indkøb.